

اصالت سنجی

مقاله پژوهشی

خلاصه انگلیسی این مقاله با عنوان:
Identity analysis of contemporary
Japanese architecture
در همین شماره به چاپ رسیده است.

شهرسازی ایران، دوره ۳، شماره ۴، بهار و تابستان ۱۳۹۹، صفحه ۸۳ - ۱۰۰

تاریخ دریافت: ۹۹/۲/۱۰، تاریخ بررسی اولیه: ۹۹/۲/۱۳، تاریخ پذیرش: ۹۹/۵/۱۰، تاریخ انتشار: ۹۹/۶/۱

تحلیل هویتی معماری معاصر ژاپن

وحدانه فولادی*

استادیار، گروه معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مهسا پیش‌دار

دانشجوی دکتری تخصصی معماری، گروه معماری، واحد بین‌الملل قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران

چکیده: امروزه شاکله شهر معاصر بسیاری از کشورها به سمت شهر جهانی و مدرن سوق پیدا کرده است. یکی از مهم‌ترین عناصر سازنده شهر تک بناها هستند که با درکنار هم قرار گرفتن آنها تصویر شهر تشکیل می‌شود. در این میان کشورهای کهن مانند ژاپن که سابقه معماری طولانی دارند، اگر از گذشته‌ی معماری خود جدا بمانند و به سمت جهانی شدن پیش بروند، هویت منطقه، سنت‌های فرهنگی، اجتماعی، مذهبی و هنری جامعه به فراموشی سپرده می‌شود. در ژاپن اصول آیین‌های مذهبی با زندگی مردم آمیخته است و معماری هویت‌مند آن نیز بر پایه‌ی همین اصول می‌باشد. در پژوهش حاضر سعی بر آن است که با بررسی فاکتورهای هویت ساز در بناهای معاصر به معرفی معماری هویتی ژاپن پرداخته شود تا هویت شهر از منظر معماری مورد بررسی قرار گیرد. با این هدف، تحقیق حاضر با روش توصیفی-تحلیلی، قیاسی و کتابخانه‌ای شکل گرفته است. برای بررسی هویتی معماری ژاپن، ابتدا فاکتورهای هویتی تحلیل شد و از میان آنها ۸ فاکتور که با مفاهیم هویتی ژاپن مرتبط بود، انتخاب شد، سپس ۲۲ بنا از بین بناهای با شهرت جهانی که دارای فاکتورهای هویتی بودند، انتخاب شد و با تحلیل فاکتورهای هویتی روی بناهای انتخاب شده، نوع فاکتور هویتی برای هر بنا تعیین گردید. نتیجه اینکه به‌طور کلی در تمامی بناهای انتخاب شده، فاکتور هویت معنایی و حداقل یک فاکتور هویت ساز دیگر منطقه صدق می‌کند، که تاثیر بسزایی در حفظ هویت و اصالت منطقه در بناها و بالعکس داشته است که می‌تواند الگویی برای معماران در کشورهای کهن و با اصالت باشد.

واژگان کلیدی: هویت، معماری ژاپن، معماری سنتی، هویت معنایی

*وحدانه فولادی: v.fooladi@ymail.com

۱- مقدمه

مطالعه راهکارهای معمارانه و نحوه‌ی استخراج مبانی هویت در معماری کشورهای موفق از جهت دارا بودن معماری معاصر هویت‌مند می‌تواند به عنوان راهنمایی برای معماران ایرانی باشد تا بتوانند معماری معاصر ایران را بیش از پیش به هویت اصیل معماری ایران نزدیک کنند. از آنجا که شاکله نمای شهری از کنار هم قرار گرفتن همین تک بناها شکل می‌گیرد. با رعایت کردن هویت معماری ایران در یکایک بناها،

تصویر شهرهای ایرانی راوی ابعاد مختلف هویت ایرانیان خواهد بود. در نوشتار حاضر معماری معاصر ژاپن که دارای هویت ویژه‌ای است مورد تحلیل از منظر هویت قرار گرفته است.

خلاقیت هنری ژاپن در دوران پیش از تاریخ یعنی در حدود سال ۷۰۰۰ قمری آغاز شده است (زارعی، ۱۳۸۹). بدین ترتیب دارای قدمت زیادی است. ژاپن ادیان مختلفی دارد که روی معماری سنتی آن تاثیر بسزایی داشته است. معماری سنتی ژاپنی عوامل

در عین توجه به تاریخ، فرهنگ و گذشته، معنایی متمایز از تکرار صرف الگوهای گذشته خواهد داشت. هویت یا معنای یک اثر معماری، محصول تعامل و کنش متقابل اجتماعی میان فرد و آن اثر بوده که بر مبنای تعامل میان ویژگی‌های اثر و تصویر ذهنی مخاطب شکل می‌گیرد" (سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۲: ۲۴).

براساس مطالعات تقوایی ۱۳۹۱، فعالیت‌های انجام شده در مکان در طول زمان خاطراتی را در ذهن انسان ایجاد می‌کند، که ممکن است فردی یا جمعی باشند. با رجوع چندین باره به آنها، خاطره‌های جمعی که از عوامل هویت‌بخش انسان می‌باشند، در ذهن انسان نقش می‌بندد و مکان را متفاوت با جاهای دیگر می‌کند. هویت امری صلب نمی‌باشد و در طول زمان با انسان و باورهایش متحول می‌شود.

معماری بومی زیباست که باید به آن خوب توجه کرد و راجع به بخش‌های پرمعنی آن اندیشید. بخصوص درک ماهیت معماری سنتی که در آن رسیدن به آسایش حرارتی بدون استفاده از سوخت‌های فسیلی امکان‌پذیر است، بسیار جالب است. زیبایی معماری بومی از شرایط اقلیمی که آب و هوای یک ناحیه را دربرمی‌گیرد نشات می‌گیرد (Kimura, 1994).

مفهوم هویت از نقطه نظر شهرها و معماری شامل تعریفی گسترده از عوامل طبیعی، جغرافیایی، فرهنگی و هنجارهای زندگی اجتماعی است. هویت شهری، هویت معماری و تصاویر شهری در مورد آنها گاهی اوقات توسط مولفه‌های بسیار متفاوتی در یک دوره طولانی در یک فضای شهری شکل می‌گیرد. اخیراً ما با شکل از دست دادن هویت شهرها مواجه هستیم. این بی‌هویتی مشکلات زیادی را به همراه خواهد داشت (Yaldiz, et al., 2014).

معماری بومی اصطلاحی است که برای طبقه‌بندی روش‌هایی استفاده می‌شود که از منابع در دسترس محلی برای رفع نیازها به‌کار برده می‌شود. معماری بومی نتیجه‌ی تکامل بلندمدت بخشی از فرهنگ عامه‌ی

هویت بخش متعدد را شامل می‌شود. طراحی‌های سنتی و هویتی در کشورهای آسیایی، جایی که آثار مدرنیسم گسست با گذشته‌ی تاریخی این کشورها را به همراه داشته و نرخ بالای رشد جمعیت شهری و توسعه و هجوم ناگهانی تکنولوژی تأثیرات مهم و بنیادینی بر این امر داشته، معماری سنتی از معنای ویژه‌ای برخوردار است (ابل، ۱۹۹۷).

چگونگی ایجاد پیوند با معماری گذشته در سرزمین‌هایی که دارای سابقه‌ای کهن از معماری سنتی می‌باشند، همواره به عنوان یکی از دغدغه‌ها و به بیانی دیگر چالش‌های معماری معاصر چنین سرزمین‌هایی مطرح بوده است (امیرخانی و همکاران، ۱۳۸۷). تغییرپذیری و سهولت فرهنگی در کنار حفظ هسته اصلی و ماهیت فرهنگ ژاپن اساس فرهنگ ژاپنی است. ژاپن کشوری است که سرشار از مکان‌های مذهبی، تاریخی، طبیعی و صنایع دستی است (habib, et al., 2013).

در ژاپن به دلیل آمیختگی اصول و آیین‌های مذهبی با زندگی مردم در طول زمان لزوم توجه به این پیوند توسط معماران معاصر ژاپنی احساس شده است. در نوشتار حاضر برای معرفی هویت معماری ژاپن، فاکتورهای هویتی در بناهای معاصر ژاپن تحلیل شده است. این بررسی‌ها به منظور شناخت بیشتر ابعاد معماری سنتی ژاپن می‌باشد که به معماران کمک می‌کند به جای تمایل به سمت معماری مدرن و بی‌هویت به معماری هویتی پیشین کشور خود گرایش داشته باشند.

۲- پیشینه تحقیق

به منظور ارائه دیدگاه اندیشمندانی که در زمینه هویت معماری و معماری سنتی ژاپن تحقیق کرده‌اند، گزیده‌ای از نظرات برخی از ایشان را انتخاب شده است:

"مفهوم هویت در معماری بیانگر معنایی است که یک اثر برای مخاطب خود در بر دارد. بر این مبنا هویت

به عنوان دغدغه‌ای برای کشورهای با هنر و معماری کهن به شمار می‌آید. پیوند با معماری گذشته در اولین نگاه با پیروی از فرم‌ها، عناصر و تزئینات معماری سنتی حاصل می‌شود. معماری معاصر ژاپن تحت تاثیر معماری غرب در دوگانگی سنت و مدرنیته قرار گرفته است. تلاش معماران ژاپنی در این زمینه نتایجی را به همراه داشته است که می‌تواند برای معماران ایرانی پندآموز باشد.

کریس ابل ۱۹۹۷ در کتاب معماری و هویت در زمینه‌ی معماری سنتی و هویتی ژاپن مطرح کرده است: ایده‌های فضایی ژاپنی‌ها به دنبال منظر و تامین درس‌های ارزشمند دیگری است. سنت ژاپنی‌ها در رابطه با فضای متحرک مبتنی بر مشاهده‌گری متحرک و نقاط دیدی متحرک دارد. معماری ژاپنی جهانی غیرکامل و دعوت‌کننده به مشارکت فرد را ارائه می‌کند. در معماری ژاپنی که چوب مصالح سنتی و معمول آنجا است، مشکلاتی که وجود دارد، محدودیت‌های ساختاری و شکلی تکنولوژی می‌باشد. با این وجود ژاپنی‌ها بناهایی با استفاده از سنت محلی خود پدید آوردند که موفقیت آنها را در این زمینه نشان می‌دهد. تداوم استفاده از سنت‌ها در معماری معاصر ژاپن هنوز ادامه دارد و استفاده از سنت به صورت ارزش‌هایی مدرن تاویل شده است. فضای مدولار انعطاف‌پذیر و با ساختارها و قاب چوبی، اجزایی هستند که از معماری گذشته‌ی ژاپن با ساختارهای بتنی مسلح و فولادی تطابق یافته است.

زارعی ۱۳۸۹ بیان می‌کند: معماری در ژاپن هم مانند چین از گودال‌های اولیه آغاز می‌شود و ساختمان‌های ساده با بام گلی و بر روی پایه‌های خیزرانی محدود می‌گردید. وجود جنگل‌های بسیار و بارش باران دو عامل هستند که نقش اساسی در معماری به‌ویژه استفاده از مصالح داشته‌اند. کاربرد چوب به عنوان مصالح اصلی و ایجاد سقف‌های شیب‌دار در مقابل باران‌های سیل‌آسای آن سرزمین دارای اهمیت است.

سنتی است. بنابراین معماری بومی از نظر طبیعی سازگار است و شرایط اجتماعی یک مکان خاص که در آن وجود دارد (Nguyen, et al., 2011).

نصر و ماجدی ۱۳۹۲ در زمینه‌ی ویژگی‌های هویتی فضاها در مقاله‌ی خود نوشتند: هر فضایی با شدت و ضعف متفاوت واجد هویت است و هویت نهایی فضا، برآیند هویت‌های عملکردی، کالبدی، محیطی، فرهنگی و معنایی آن است. فضا علاوه بر کالبد خویش و مضاف بر ویژگی‌های هندسی و زیبایی‌شناسی این کالبد، واجد معنا و یا معانی نیز هست که در خاطره جمعی جامعه نقش می‌بندد.

هویت فرهنگی معماری را همان ارزش‌هایی رقم می‌زند که تنها در بستر ابنیه سنتی ادراک می‌شود، چرا که معماری به آن دلیل شکل می‌گیرد تا ارزش‌ها را در خویش بپروراند و صورتی کالبدی بر آنها متصور شود. معماری و شهرسازی، واجد رسالتی است تا ارزش‌های کهن فرهنگی را در درون ذات خویش پاس دارد و به همین دلیل عنصری هویت بخش در ساختار فرهنگی می‌باشد، همانطور که التزام همگونی فرهنگ و معماری در آثار معماری جهان مشاهده می‌شود (حبیب و همکاران، ۱۳۸۷).

سرزمین ژاپن در طول تاریخ ادیان و آیین‌های متفاوتی در آن حضور داشتند. ژاپن دارای پیشینه‌ای غنی از معماری سنتی-آیینی بوده و مفاهیم و فضاهای متفاوتی در طول زمان متناسب با این آیین‌ها و سنت‌ها شکل گرفته است. به گونه‌ای که معماری سنتی-آیینی ژاپن دارای اصول تعریف شده‌ای در طراحی فضای معماری است. بررسی برخی از آثار معماران ژاپنی رجوع به معماری گذشته و استفاده از اصول و مفاهیم معماری سنتی-آیینی ژاپن را نشان می‌دهد (امیرخانی و همکاران، ۱۳۸۷).

عطایی‌همدانی ۱۳۹۷ درمورد مفاهیم سنتی معماری ژاپن گفته است: رجوع به معماری سنتی و چگونگی استفاده از اصول آن در معماری معاصر همواره

معماری ژاپن پیوند عمیق و منطقی با طبیعت برقرار کرده است. تقریباً تمام مواد ساختمانی ریشه گیاهی دارند. چون که درجه حرارت، آب و هوای مرطوب باعث شده که ۹۰ درصد جزایر ژاپنی تحت پوشش گیاهی قرار گیرند. معماری ژاپنی دارای انواع معابد، قصرها، مقابر و منازل شخصی است.

۳- مبانی نظری

در هیچ یک از هنرهای سنتی، هیچ چیز از معنا تهی نیست. تفکر سنتی برای هر چیز ظاهر و باطن قائل است. هر اثر هنری علاوه بر عملکرد ظاهری خویش واجد ساحتی معنوی و روحانی است (نصر و ماجدی، ۱۳۹۲). هویت چیست؟ اقبال لاهوری می گوید:

هویت گوهری است که من با آن منم و زنده‌ام. بنابراین می‌توان اذعان داشت، هویت از دیدگاهی، همراه با طبیعت و ماهیت آشکار می‌شود. ماهیت، آنچه شیء بودن شیء به آن است، هنگامی که تشخیص می‌یابد و خود را از شیء بودن دیگر گونه متمایز می‌کند. به سخن دیگر خود بودن خود را تعیین می‌کند. جایی برای هویت آماده می‌کند (رحیم زاده، ۱۹۹۹). هر فضایی با شدت و ضعف متفاوت واجد هویت است و هویت نهایی فضا برآیند هویت‌های معنایی، نمادین، کارکردی، شکلی و تناسب، تزئینات، حسی و عاطفی، ارتباط با طبیعت و بافت و مصالح می‌باشد. در جدول ۱ تعاریف هر کدام از ارکان هویتی آورده شده است.

جدول ۱: تعاریف انواع هویت

تعریف	هویت
معنای اثر یک طراح در سازگاری آن با سنت‌ها و اصول رایج است که نهایتاً با استفاده از زبانی متعارف ارائه شود.	هویت معنایی
بیان نمادین و فرهنگی نشانه‌ها یا نمادها یا کهن‌الگوها در بنا می‌باشد.	هویت نمادین
اگر کاربرد و استفاده‌ی محیط یا اشیاء مشابه کاربرد آن در گذشته باشد، شامل هویت کارکردی می‌شود.	هویت کارکردی
دارای شکل اولیه، اندازه یا تناسباتی از گذشته باشد.	هویت شکلی و تناسب
آرایش و تزئینات بنا مشابه بناهای سنتی باشد.	تزئینات
محصول برقراری ارتباط، ایجاد لذت و ارزش‌گذاری پدیده‌ها می‌باشد.	احساسی و عاطفی
در صورتی که بنا در ارتباط با یکی از عناصر طبیعی قرار گیرد را شامل می‌شود.	ارتباط با طبیعت
مواد مورد استفاده یا ساختاری مشابه بناهای سنتی گذشته داشته باشد.	بافت و مصالح

دیدگاه نظریه‌پردازان در رابطه با مفهوم و اصول سازنده هویت در معماری در جدول ۲ توسط سلیمانی و همکاران ۱۳۹۵ جمع‌آوری شده است.

جدول ۲: مفهوم و اصول سازنده هویت در معماری از دیدگاه نظریه پردازان (برگرفته از سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۵، ۱۹)

نظریه پردازان	دیدگاه‌ها در رابطه با مفهوم هویت در معماری	استنتاج اصول
گریس ابل	او بنابر دیدگاه جنکز، معماری را مجموعه‌ای از مهارت‌ها و علوم می‌داند که قابل توصیف نبوده و تقلیل‌ناپذیر است اما عملکرد اصلی آن را در شکل‌دادن به هویت مکان معرفی می‌کند (ابل، ۱۳۸۷: ۲۷۵). او اختلاط فرهنگی را به عنوان پدیده‌ای طبیعی در شکل‌گیری هویت معماری می‌داند و فرایندهای خلاق تعامل فرهنگی را به عنوان مناسب‌ترین تعریف هویت فرهنگی بیان می‌کند (همان: ۲۹۴). بر این مبنا او معماری منطقه‌ای واقعی را محصول درهم تنیدگی فرهنگی و منطق‌های کردن مدل‌های وارداتی تعریف می‌کند (همان: ۳۱۲). وی طراحی تعاملی، مشارکتی و هماهنگ با نیازهای مصرف‌کننده را به عنوان راه‌حلی برای ایجاد تنوع، پیچیدگی و هویت‌بخشی به آثار معماری بیان می‌کند (همان: ۴۴). او با رد نگرش تضادگونه سنت و مدرنیته و پذیرش اصل بی‌زمان بودن نوآوری، وحدت میان گذشته و آینده را به عنوان یکی از اصول مهم دوران پست مدرن و مطابق با دیدگاه «هم این، هم آن» و نتوری بیان می‌کند (همان: ۲۴۵). او همچنین استفاده از فناوری مناسب را عاملی مهم در ارائه معماری منطقه‌ای می‌داند (همان: ۳۸۰).	انطباق با بافت، انطباق با اقلیم، انطباق با فرهنگ، انطباق با نیازهای انسان، انطباق با روح زمان، انطباق فرم با فناوری و مصالح
راپاپورت	او هدف اصلی طراحی، خلق محیط‌هایی مناسب و مطابق با خواسته و فعالیت‌های استفاده‌کنندگان می‌باشد (راپاپورت، ۱۳۹۱). او با تأکید بر نقش فرهنگ در معماری معتقد است که «ارتباط بین فرهنگ و شکل ساخته شده می‌بایست انعطاف‌پذیر باشد تا طراحی تا آنجا که امکان دارد با انتهای باز باشد» (همان: ۱۷۹). او معنی را مفهومی تداعی‌کننده و مربوط به استفاده‌کنندگان می‌داند و بر این مبنا آن را متغییری فرهنگی معرفی می‌کند که در ارتباط تنگاتنگی با مفهوم شخصی شدن قرار دارد. او می‌نویسد معنی بسیاری از محیط به صورت شخصی - با مسلط شدن بر آن، کامل کردن و تغییر آن به وجود می‌آید» (راپاپورت، ۱۳۹۱: ۲۴). او همچنین معتقد است که «با افزایش خوانایی و تشابه بین معانی و پیام‌هایی که از آن طریق منتقل می‌شود، معانی افزایش می‌یابد» (همان: ۹۶).	انطباق با نیازهای انسان، انطباق با فرهنگ، قابلیت شخصی سازی (انعطاف‌پذیری)، انطباق با بافت (خوانایی)
کنت فرامپتون	او فرهنگ محلی را مقوله‌ای نسبتاً تغییرناپذیر می‌داند که بایستی مبتنی بر شرایط زمان تعریف شود (فرامپتون، ۱۳۸۵: ۱۰۸) و در توضیح منطقه‌گرایی انتقادی می‌نویسد: منطقه‌گرایی انتقادی باید به عنوان نوعی تجربه فرعی درک شود که از طریق آن در عین انتقاد از مدرنیزاسیون، جنبه‌های آزادی خواهانه	تداوم انطباق با روح زمان، انطباق با فرهنگ، انطباق فرم با فناوری و

مصالح، خلاقیت و نوآوری، انطباق با اقلیم	و در حال پیشرفت میراث معماری مدرن به هیچ وجه نادیده گرفته نشود. منطقه‌گرایی انتقادی تشخیص معمار به عنوان یک واقعیت تکنیک را مهم‌تر می‌داند (همان: ۱۱۸). او منطقه‌گرایی انتقادی را نوعی معماری محصور و هوشیار می‌داند که بر روی عوامل مکانی تأثیرگذار است، توپوگرافی را نظم بخشیده و به عبارتی دارای ظرفیتی خاص برای پاسخ به شرایط معین تحمیل شده از سوی محل، آب و هوا و نور است (همان: ۱۱۹). وی همچنین معتقد است که "منطقه‌گرایی انتقادی از یکسو با تحریک عاطفی زبان بومی مخالف است و از سوی دیگر معتقد به بازسازی عناصر زبانی بر حسب اپیزودهای منفصل در قالب چارچوبی کلی است" (همان: ۱۱۹).	
تداوم، قابلیت شخصی سازی، انطباق با نیازهای انسان، انطباق فرم با فناوری و مصالح، انطباق با اقلیم، انطباق با فرهنگ، انطباق با روح زمان	چارلز کوره‌آ هویت را یک فرایند می‌داند و معتقد است که شکل فرایندی هویت، موجب شکل‌گیری و توسعه آن در طی زمان و بر مبنای حل مشکلات واقعی می‌گردد. از طرفی او معتقد است که این پدیده مفهومی خود آگاهانه نبوده بلکه نیازمند نگاه بیرونی و درک مخاطب می‌باشد (Corria, 1983: 10). بر این مبنا او معماری معاصر را مستلزم برداشت اصول و تطبیق آن با مصالح، عادات، اقلیم و سنت‌ها می‌داند که معماری را با شرایط و هویت محلی تطبیق می‌دهد. کوره‌آ مفهوم اقلیم را عاملی اساسی می‌داند که نقشی اساسی در تعیین فرم بناها، فرهنگ و آداب و رسوم ملتها دارد (Tbid: 10). کوره‌آ ویژگی دیگر هویت را کثرت‌گرا بودن آن می‌داند، به این مفهوم که هویت جلوه‌های بسیار زیادی داشته و نمی‌توان یک جواب مشخص را برای آن در نظر گرفت. او همچنین از پویایی و تغییر به عنوان ویژگی دیگر هویت نام می‌برد (Tbid: 98).	چارلز کوره‌آ
انطباق با روح زمان، انطباق با نیازهای انسان، قابلیت شخصی سازی، انطباق با بافت، انطباق با فرهنگ، خلاقیت و نوآوری	او معتقد است "طراحان باید برای پاسخ به نیازهای هویتی مردم به خواسته‌ها و تمایلات آنها توجه داشته باشند. هرگاه که شرایط عوض شود استدلال‌های جدیدی مورد نیاز است (لنگ، ۲۷۲، ۱۳۹۰). او همچنین محیط ساخته شده را رمزی فرهنگی می‌داند که معرف نهادهای اجتماعی به وجود آورنده آنها بوده و با تغییر ادراک انسان نسبت به عملکرد جامعه، فرم کالبدی محیط نیز تغییر می‌کند (همان: ۲۰۲). وی هدف طراحی را حل مسأله، پاسخ به نیازهای انسانی و غنی ساختن تجربه انسان می‌داند (همان: ۲۷۷). بر این مبنا او معتقد است که هر کار خلاق طراحی که حقیقتاً در خدمت جامعه است، می‌تواند از طریق همدلی با مردم و درک قابلیت‌های محیط و آگاهی از تفاوت‌های فرهنگی رشد کند (همان: ۲۷۹). او علاوه بر این بالا بردن تجربه انسان نسبت به گذشته را با استفاده از تفکر خلاق، به عنوان یکی از وظایف اصلی طراحان بیان می‌کند (همان: ۲۸۲).	جان لنگ
انطباق فرم و عملکرد (شفافیت)، انطباق با بافت (خوانایی)، انطباق با فرهنگ (سازگاری)،	او هویت را به ساده‌ترین شکل معنی یا «معنی یک محل» تعریف کرده که شخصیتی مشخص و بی‌نظیر را به مکان می‌بخشد و ارتباط نزدیکی با هویت شخصی پیدا می‌کند. او سازگاری، شفافیت و خوانایی را از اجزاء معنی می‌داند که ارتباط میان شکل و ارزش‌های غیرفضایی را بیان می‌کنند	کوین لینچ

<p>انطباق با روح زمان، قابلیت شخصی سازی، انطباق با نیازهای انسان</p>	<p>(لینچ، ۱۳۹۰، ۱۷۲). وی معتقد است که "یک مکان خوب، مکانی است که تا حدودی با شخص و فرهنگ وی تناسب داشته باشد، وی را از جامعه اش، از گذشته اش، از شبکه زندگی و جهان زمان و فضا که همه چیز را احاطه کرده آگاه سازد. این نماها وابسته به هر فرهنگ - خاص می باشند. لیکن از آن دسته از تجارب مشترک و عمومی زندگی نظیر سرما و گرما، خشک و تر، روشنی و تاریکی، بزرگی و کوچکی، زنده و مرده، متحرک و ثابت، توجه و غفلت، پاکیزگی و کثافت، آزادی و محدودیت نیز بهره می برد" (همان: ۱۸۱).</p>	
<p>انطباق فرم و عملکرد (شفافیت)، انطباق با بافت (خوانایی)، انطباق با فرهنگ (سازگاری)، انطباق با روح زمان، قابلیت شخصی سازی، انطباق با نیازهای انسان</p>	<p>او چپستی و کجایی اشیاء را مرتبط با یکدیگر دانسته و هویت آنها را به فرم ویژه حضور آنها تعریف می کند (نوربرگ شولتز، ۱۳۸۷: ۷۱) شولتز هویت را مفهومی یکپارچه و وحدت یافته می داند که به صورت هواسپه/ اتمسفر یا جو مکان بر مخاطب تأثیر می گذارد (همان: ۴۳). که به روح مکان شناخته می شود و در طول تاریخ و زمان پایدار می ماند (همان: ۹۶). او معتقد است که "معماری اصیل معماری مراقبت است؛ اما معماری مراقبت لزوماً معماری مشارکت است" (نوربرگ شولتز، ۱۳۸۲، ۱۱۵). شولتز انسجام صوری را صفت اصلی زیست جهان دانسته و معتقد است که یک ساختمان، عالم را گرد هم می آورد. او این گرد هم آمدن را بر حسب سه اصل تجسم فکری (یعنی کار معمار فضا مندی محیط را شرح می دهد)، تکامل (یعنی ساختمان به محیط چیزی را که کم دارد اضافه می کند) و نمادآوری (جا به جایی عالمی مفهوم از مکانی به مکان دیگر) تعریف می کند (همان: ۱۱۲).</p>	<p>نوربرگ شولتز</p>

۴- روش تحقیق

در تحقیق حاضر برای بررسی هویتی معماری ژاپن، در مرحله اول فاکتورهای هویتی که در منابع مختلف تعریف شده بود و مورد بحث قرار گرفته بود بررسی شد و از میان آنها فاکتورهایی که با مفاهیم هویتی ژاپن مرتبط بود انتخاب شد، جمع آوری اطلاعات و نظریات نظریه پردازان با استفاده از متون و اسناد کتابخانه ای، صورت گرفته است. در مرحله دوم با تجزیه و تحلیل کیفی به تحلیل محتوایی آنها پرداخته شده است. در این رابطه پس از واژه شناسی و بیان معانی به تعریف واژه هویت و انواع آن پرداخته شد. ویژگی های هویتی شامل ۸ عنوان دسته بندی شد: هویت معنایی، هویت نمادین، هویت کارکردی، هویت شکلی و تناسب، هویت تزئینات، هویت حسی و عاطفی، هویت در ارتباط با طبیعت و هویت بافت و مصالح می باشد. در مرحله سوم بناهای دارای هویت و ارزشمند تاریخی ژاپن

انتخاب شد. همچنین بناهای ژاپن که در سده ی اخیر طراحی و ساخت شده بودند، طوری که از لحاظ معماری مشهور باشند، توسط معمارانی که در طراحی شهرت جهانی دارند، طراحی شده باشند و در نهایت دارای ویژگی های هویتی و سبک پست مدرن باشند، انتخاب شدند که تعداد آنها به ۲۲ عدد رسید. در مرحله چهارم برپایه ی دستاوردهای مرحله دوم و پژوهش های انجام شده در این زمینه برای شناخت ویژگی های هویت معماری ژاپن، مقایسه تطبیقی صورت گرفت. به همین منظور انواع ویژگی های هویت معماری یاد شده روی ۲۲ بنای منتخب مورد بررسی دقیق قرار گرفت و با تصویر بناهای هویت مند تاریخی ژاپن مورد مقایسه تطبیقی قرار داده شد. به طور کلی در این مقاله روش تحقیق توصیفی، تحلیلی و قیاسی است.

۵- یافته های پژوهش

برای معرفی هویت معماری ژاپن، فاکتورهای

هویتی در ۲۲ بنا از بناهای شاخص معماری ژاپن مورد تحلیل هویتی قرار گرفت و نحوه ارتباط با گذشتهی آنها و نوع فاکتورهای هویتی که داشتند همان طور که در جدول شماره ۳ آمده است، مورد تحلیل قرار گرفته است.

جدول ۳: تحلیل بناهای هویت‌مند معاصر ژاپن

نام بنا	تصویر بنا	تصویر بنای تاریخی (شاخص هویتی)	هویت معماری شاخص	ویژگی شاخص هویتی بنا
امپریال هتل توکیو			هویت اولیه شکلی	این بنا از لحاظ فرم از معماری معابد چین و ژاپن تاثیر پذیرفته است. هتل مطابق شرایط محلی ژاپن ساخته شده است.
کلیسای نور			هویت کارکردی	در سنت ژاپنی پنجره نوعی تجمل به شمار می‌رود و در خانه‌ی فقیران آفتاب فقط از شکاف‌ها و روزنه‌هایی که در زمستان با کاغذهای روغنی پوشانیده می‌شود به درون می‌آید.
مرکز تلویزیونی فوجی			هویت شکلی (تناسب)	در معماری ژاپنی مقیاس یا پیمونی وجود دارد که براساس آن ساختمان را بنیاد می‌گذارد. این واحد تقریباً معادل فوت انگلیسی است. در نمای این بنا از این مدول استفاده شده است.
هانگی فارست			احترام به طبیعت	در این طرح خانه‌ای ساخته شد بدون آنکه هیچ یک از درخت‌های موجود در سایت قطع شوند. اتصال انسان به طبیعت و محیط طبیعی ریشه در معماری سنتی ژاپن دارد.

<p>حضور پرده‌ها صورت دیگر شوجی‌های کهن ژاپنی است؛ همان دیوارهای کشویی از جنس الیاف کاغذی که از قدیم یکی از ویژگی‌های اصلی خانه‌های ژاپنی بوده و به عنوان پوشش روی سطوح در و پنجره‌ها استفاده می‌شد.</p>	<p>هویت کارکردی</p>			<p>خانه‌ی بدون دیوار</p>
<p>کاغذ از درختان بوجود می‌آید و انسان‌ها معماری را از درختان ایجاد می‌کنند بنابراین ایجاد معماری از کاغذ باید امکان‌پذیر باشد. با توجه به اینکه اولین خانه‌های ژاپنی چوبی بودند و شکل پلان نیز از خانه‌های سنتی ژاپن برگرفته است.</p>	<p>احترام طبیعت حفظ محیط زیست هویت اولیه شکلی</p>			<p>خانه‌ی کاغذی</p>
<p>در این بنا کف‌ها و سقف‌ها با هم آمیخته شده‌اند تا محیطی یکپارچه برای گشت و گذار در محیطی صمیمی به وجود آورد. مرز بین فضای داخل و خارج را شکسته شده است. مانند بناهای سنتی ژاپنی ارتباط بین فضای داخل و بیرون ایجاد شده است.</p>	<p>احترام به طبیعت هویت حسی و عاطفی</p>			<p>ترمینال بین‌المللی یوکوهاما</p>
<p>در ساختمان TOD نیز مانند بناهای سنتی ژاپن حجم ساختمان را سازه تشکیل می‌دهد و دیوارها سبک، توخالی و شفاف هستند. شفافیت و ارتباط با بیرون نیز از خصوصیات بارز این بنا می‌باشد.</p>	<p>هویت کارکردی ارتباط با بیرون شفافیت و برونگرایی</p>			<p>ساختمان TOD ن</p>

<p>این اثر هنری موقت یک ساختاری اقتصادی توجیه پذیر می باشد که فضایی به ابعاد دو تا تامی (۳ متر مربع) را اشغال کرده است. کاربری این پروژه تجربی، یک چایخانه سنتی ژاپنی است که معماری ژاپنی را با معماری پارامتریک را تلفیق نمود.</p>	<p>هویت شکلی، اولیه و نمادین</p>	 <p>شیرا، سندسدا و بریسکو، یک کافه چایخوری ژاپنی</p>		<p>چایخانه سنتی</p>
<p>طراحی نمای شیشه ای عابران را تحت تأثیر قرار می دهد. با گذر از کنار این ساختمان درون تکاپو و جنبش درون ساختمان را مشاهده می کنید و به درک مطلق از فعالیت های درون بنا دست می یابید. مانند بناهای سنتی ژاپن که برونگرا بوده و داخل و خارج بنا با هم در ارتباط هستند.</p>	<p>ایجاد ارتباط بصری درون و بیرون هویت کارکردی هویت احساسی</p>			<p>ساختما ن تجاری اداری Hulic</p>
<p>این مجموعه یادآور مکان های مقدس سنتی در ژاپن می باشد که دارای ارزش معنوی فاخری می باشد. طراح قصد داشته با طراحی این مرکز اهمیت آرامش و تقارن معنوی را به نسل های آینده منتقل کند. فرمی ساده و منحصر به فرد که تمام ویژگی های فرهنگی و سنتی ژاپن را در خود جای داده است.</p>	<p>هویت اولیه فرمی مصالح بومی</p>			<p>مجموعه میراث جهانی فوجی</p>

<p>از ویژگی‌های منحصر به فرد این پروژه طراحی سقف آن می‌باشد که تحت عنوان Gangi، در مناطق پوشیده از برف ژاپن، مرسوم است. طراحی کف ساختمان به گونه‌ای نرم و مرطوب است که همانند زمین طبیعی می‌باشد و فضای صمیمی ایجاد شده است.</p>	<p>هویت کارکردی هویت اولیه فرم</p>			<p>مجموعه فرهنگی ناگانو ژاپن</p>
<p>این دفتر اداری از بازسازی یک انبار قدیمی در ژاپن خلق شده است؛ محیطی چند عملکردی با تفکیک فضایی متفاوت! بنا به نظر کارفرما این دفتر به نحوی طراحی شده که مشتریان بتوانند از گذراندن وقت و گفت‌وگو در آن لذت ببرند. برای طراحی داخلی آن از فرم اولیه و نمادین معماری ژاپنی استفاده شده است.</p>	<p>هویت اولیه فرمی هویت نمادین</p>			<p>دفتر اداری در ژاپن</p>
<p>خصوصیات بارز سنتی این بنا استفاده از سقف شیبدار و ایجاد شکاف برای نورگیری به جای پنجره می‌باشد که به شکل نمادین یادآور معماری سنتی ژاپنی است.</p>	<p>هویت کارکردی هویت اولیه فرمی و هویت نمادین</p>			<p>کلینیک آساهی کو</p>
<p>کنگو کوما با ارائه محیطی گرم و دلپذیر در یکی از خیابان‌های شلوغ این شهر، ساختمان دلتنوازی را طراحی نموده است. نمای متصل به ضلع خیابان به وسیله متریال چوب ترمو وود به اجرا رسیده که فرم مجزایی را نسبت به</p>	<p>احترام به طبیعت استفاده از مصالح بومی</p>			<p>خانه فرهنگی ژاپن</p>

<p>محیط و بناهای اطراف خود ایجاد کرده است. چوب از مصالح اولیه خانه‌های ژاپنی است.</p>				
<p>این ساختمان حول یکی از عناصر طبیعی ساخته شده است و آن هم آب است. صلیب یکه و تنها از دریاچه سر در آورده است.</p>	<p>ارتباط با عنصر طبیعی، شفافیت و ارتباط درون و بیرون</p>			<p>کلیسای روی آب</p>
<p>سقف این مجموعه یادآور فرم یکی از نمادهای کهن ژاپنی به نام (موتوای) می‌باشد که نشانی از موفقیت در ژاپن کهن بوده است. موتوای به عنوان نمادی مقدس در آیین شینتو و بودیسم مطرح بوده است.</p>	<p>هویت نمادین</p>			<p>ورزشگاه ملی یوئوگی</p>
<p>کنزو تانگه خانه‌اش را کاملا مطابق با سنت و هویت ژاپن طراحی و ساخته است. تقریبا همه‌ی هویت‌های یک خانه‌ی ژاپنی سنتی را دارا می‌باشد.</p>	<p>هویت نمادین، معنایی، اولیه و شکلی، ازتباط با طبیعت، بافت و مصالح</p>			<p>خانه‌ی کنزو تانگه</p>
<p>از سبک معماری ژاپنی‌ها در ساخت پاگودا الهام گرفته شده است. پاگودا بناهای چتری شکل منطقه خاور دور به ویژه ژاپن هستند که در چند طبقه ساخته شده اند. از آن جایی که سازه‌های پاگودا در مقابل زلزله مقاوم هستند، برج اسکای تری توکیو هم از</p>	<p>هویت نمادین شکلی و تناسب</p>			<p>برج اسکای تری</p>

<p>یک ستون مرکزی ساخته شده که در مواقع بروز لرزش‌های زمین، حرکت آونگی پیدا کرده و لرزه‌های زمین را خنثی می‌کند.</p>				
<p>ورودی غیر مستقیم به فضا، نمایش نیلوفر آبی (که سمبلی از بهشت است) استفاده از شن‌های سفید برای کف‌سازی مسیر ورودی، بهره‌گیری از عناصر چهارگانه طبیعت (برای نمونه مواجهه با آب به عنوان آیینی) و استفاده از نور قرمز به عنوان نور غالب در طراحی داخلی معبد، می‌توان نمودهایی از فلسفه بودیسم را مشاهده کرد.</p>	<p>هویت نمادین هویت معنایی ارتباط با طبیعت</p>			<p>معبد آب</p>
<p>در طبیعت اطراف منطقه، درختان، طبیعت ستون‌های فلزی ساختمان را ادامه می‌دهند. این ساختمان در مسیر خیابان با درختان طراحی شده است. تغییرات ساختمان همگام با تغییرات فصول است. باز بودن آن بازتاب فصل سبز تابستان و همچنین خیابان‌ها در فصل زمستان است. یک فضای نمایشگاه انعطاف‌پذیر با دیوارهایی با قابلیت جابه‌جایی دارند.</p>	<p>هویت معنایی ارتباط با طبیعت</p>			<p>مرکز رسانه فرهنگی سندای</p>
<p>صحنه‌ی بین بازیگران و تماشاچیان قابل تغییر بوده و دیوارها به صورت متحرک بالا و پایین شده. کف‌ها و به ویژه صندلی‌های طبقه‌ی همکف</p>	<p>هویت کارکردی بافت و مصالح هویت</p>			<p>مرکز همایش شهر نارا</p>

معنایی ارتباط با طبیعت	به وسیله‌ی بالابره‌های هیدروپیک به طور عمودی جابجا می‌شود. عناصر معماری داخلی برای فضاهایی همچون هال اصلی و کنسرت سیک و متحرک طراحی شده است. پوشش پوسته از سرامیک و تایل‌هایی از فلز روی بوده که به رنگ و بافت سرامیک‌های سنتی می‌باشد.		
------------------------------	--	--	--

بناها با نام طراحان و سال ساخت آنها جداگانه آورده شده است که در جدول شماره ۴ قابل مشاهده می‌باشد.

پس از بررسی‌های انجام شده موارد شاخص هویتی بناها و تطابق آنها با گذشته انجام شد. سپس تمام موارد هویتی روی بناها مورد ارزیابی قرار گرفت و

جدول ۴: بررسی موارد هویتی روی بناها

نام بنا	نام طراح	سال ساخت	هویت معنایی	هویت نمادین	کارکردی	شکلی و تناسب	تزئینات	حسی	ارتباط با طبیعت	بافت و مصالح
امپریال هتل توکیو	فرانک لوید رایت	۱۹۲۳	*	*			*	*		*
کلیسای نور	تادائو آندو	۱۹۸۹	*	*	*	*			*	
مرکز تلوزیونی فوجی	کنزو تانگه	۱۹۹۶	*			*				
هانگی فارست	شیگروبن	۲۰۰۷	*					*	*	
خانه بدون دیوار	شیگروبن	۱۹۹۷	*		*					
خانه کاغذی	شیگروبن	۱۹۹۵	*			*			*	*
پایانه بین	فرشیدمو	۲۰۰۲	*					*	*	

									سوی والخاندرو	المللی یوکوهاما
				*	*		*	۲۰۰۴	تویوایتو	ساختمان TOD
*		*		*		*	*	۲۰۱۸	f.a.d.s kou arc	چایخانه سنتی ژاپنی
		*			*		*	۲۰۱۷	Tatehito sakura	ساختمان اداری تجاری Hulic
*				*	*	*	*	۲۰۱۶	شیگروبن	مجموعه میراث جهانی فوجی
*				*	*		*	۲۰۱۵	کنگو کوما	مجموعه فرهنگی ناگانو ژاپن
*				*		*	*	۲۰۱۶	TS design office	دفتر اداری در ژاپن
		*		*	*		*	۲۰۱۴	Michio kinoshit a	کلینیک آساهیکو
*	*	*					*	۲۰۱۸	کنگو کوما	خانه فرهنگی ژاپن
	*	*				*	*	۱۹۸۸	تادائو آندو	کلیسای روی آب
						*	*	۱۹۶۴	کنرو تانگه	ورزشگاه ملی یویوگی
				*		*	*	۲۰۱۲	nikken sekki group	برج اسکای تری
*	*	*	*	*	*	*	*	۱۹۵۳	کنزو تانگه	خانه کنزو تانگه
	*					*	*	۱۹۹۱	تادائو آندو	معبد آب
	*						*	۲۰۰۱	تویوایتو	مرکز رسانه

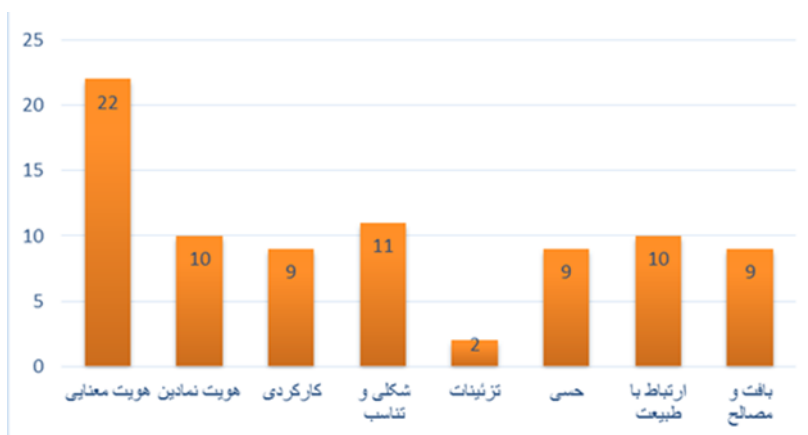

										فرهنگی سندای
*	*				*		*	۱۹۹۲	آراتا ایسوزاکی	مرکز همایش شهر نارا

یافته بود در جدول ۲ و ۳ مشخص شد. فاکتورهایی که معماری معاصر را با هویت و سنت‌های کهن ژاپنی ارتباط می‌دادند. بعضی از فاکتورهای هویتی در بناها بیشتر به کار برده شده بود همچنین در بناها با کاربری‌های متفاوت، تعداد زیادی از فاکتورهای هویتی استفاده شده بود که به اختصار در نمودار شماره ۱ جمع‌بندی شده است.

۶- نتیجه‌گیری و پیشنهاد

چگونگی ایجاد پیوند با معماری گذشته در ژاپن که دارای سابقه‌ای کهن از معماری سنتی می‌باشند، همواره به عنوان یکی از دغدغه‌ها و چالش‌های معماری معاصر آن کشور به شمار می‌رود. با توجه به پیشینه‌ی تحقیق و بررسی‌هایی که روی بناهای پست مدرن ژاپن صورت گرفت، فاکتورهای هویتی که در هر اثر نمود

نمودار ۱: نمودار مقایسه فاکتورهای هویتی و تعداد کاربرد در بناها

با معماری سنتی ژاپن پیوند برقرار کرده بودند. تعداد کمی از بناها نیز تزئینات مشترک با گذشته داشتند. در طراحی بناهای معاصر ژاپن برای زنده نگه داشتن هویت و سنت کهن کشورشان، از فاکتورهای هویتی معماری متعددی در بناها استفاده کرده‌اند. هویت معنایی بیشترین کاربرد در این بناها در مقایسه با فاکتورهای هویتی دیگر داشت که نشان‌دهنده‌ی سازگاری همه‌ی بناهای انتخابی با سنت‌های پیشین می‌باشد. بررسی بناهای هویتی در معماری معاصر ژاپن، چگونگی ایجاد پیوند با معماری گذشته در این سرزمین را نشان می‌دهد که الگویی برای معماران آینده برای ادامه‌ی این راه خواهد شد تا از زیاد شدن بناها با طرح‌های بی‌اساس و نامفهوم پیشگیری شود. امید است با طراحی‌های هویتی در کشورهای دارای پیشینه‌ی کهن، از بی‌هویتی، مدرنیته شدن، برداشته‌های بی‌خردانه از معماری غربی، جهانی شدن و بی‌معنایی جلوگیری به عمل آید. همچنین معماری هر کشوری رنگ و بوی اصالت دیرین و پیشینه‌ی کهن آن سرزمین را به خود بگیرد. همانطور که آداب و رسوم، طریقه‌ی زندگی، آیین و سنت‌های هر کشور و ملتی با سایرین متفاوت است، معماری بناهای هر منطقه نیز می‌بایست خاص آن محدوده باشد تا زیبایی‌های متفاوت بودن، هویت و اصالت داشتن کشورها نمایان شود.

همانطور که در نمودار شماره ۱ مشاهده می‌شود هویت معنایی بیش‌ترین کاربرد را در بناهای هویتی داشته است. با توجه به جدول شماره ۱ در قسمت چارچوب مفهومی هویت معنایی به صورت "معنای اثر یک طراح در سازگاری آن با سنت‌ها و اصول رایج است که نهایتاً با استفاده از زبانی متعارف ارائه شود" تعریف می‌شود. بدین ترتیب تمامی بناهای انتخاب شده با سنت‌های کهن ژاپن سازگار است. در مرتبه‌ی دوم بناها بیشتر از لحاظ شکلی یا تناسبات با گذشته در ارتباط بودند. در معماری ژاپن واحد اندازه‌گیری به نام "کن" وجود دارد. این واحد در ابتدا برای اندازه‌گیری بین دو ستون به کار می‌رفت. بعدها این واحد نه تنها برای سنجش ابعاد و فضاها بلکه به صورت مدولی زیبا در سازه، مصالح و نمای معماری به کار می‌رفت و به آنها نظم می‌بخشید. هویت نمادین و ارتباط با طبیعت هم بناهای نسبتاً زیادی را به خود اختصاص داده است. این بدین معنی است که تعداد زیادی از بناهای انتخابی نمادی از گذشته در خود داشتند و با شفافیت با طبیعت بیرون در ارتباط بودند. تعداد قابل ملاحظه‌ای از بناها نیز بیننده را از لحاظ حسی تحت تاثیر قرار می‌دهند. بخشی از بناها نیز مواد یا ساختاری مشابه بناهای سنتی گذشته داشتند. در نهایت بناهایی نیز بودند که با استفاده‌ی محیط یا اشیاء مشابه کاربرد آن در گذشته،

۷- منابع

۱. ابل، کریس (۱۳۸۷). معماری و هویت. (فرح حبیب، مترجم)، تهران؛ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات. (نشر اثر اصلی ۱۹۹۷).
۲. امیرخانی، آرین، رنجبر، احسان، پورجعفر، محمدرضا (۱۳۸۷). بررسی چگونگی به کارگیری مفاهیم و آداب سنتی-آیینی در خلق فضاها و آثار معماران معاصر ژاپنی، باغ نظر، ۵(۹)، ۲۲-۳.
۳. تقوایی، سیدحسین (۱۳۹۱). از سبک تا هویت در معماری، هنرهای زیبا، ۲(۲)، ۶۵-۷۳.
۴. حبیب، فرح، نادری، سیدمجیدف فروزانگر، حمیده (۱۳۸۷). پرسیمان تبعی درگفتمان کالبدشهر و هویت. هویت شهر، ۲(۳)، ۲۳-۱۳.
۵. راپاپورت، آموس (۱۳۹۱). فرهنگ، معماری و طراحی. (مازیار برزگر و مجید یوسف نیا پاشا، مترجمان). ساری: انتشارات شلفین. (نشر اصلی ۲۰۰۵).

۶. رحیم زاده، محمدرضا (۱۳۷۸). مفهوم هویت. دومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران، تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور.
۷. زارعی، ابراهیم (۱۳۸۹). *آشنایی با معماری جهان*، تهران، فن آوران.
۸. سلیمانی، محمدرضا، اعتصام، ایرج، حبیب، فرح (۱۳۹۵). *بازشناسی مفهوم و اصول هویت در اثر معماری*. هویت شهر، ۱۰(۲۵)، ۱۵-۲۶.
۹. عطایی همدانی، محمدرضا (۱۳۹۷). *تجلی مفاهیم سنتی در معماری معاصر (بررسی مبانی نظری و آثار معمار ژاپنی کنگوکوما)*. معماری شناسی، ۱(۶)، ۱-۱۶.
۱۰. فرامپتون، کنت (۱۳۸۵). *منطقه‌گرایی انتقادی*. (ایمان رئیسی، مترجم). معماری و فرهنگ، ۲۶، ۱۰۸-۱۲۰.
۱۱. لنگ، جان (۱۳۹۰). *آفرینش نظریه‌های معماری (نقش علوم رفتاری در طراحی محیط)*. (علیرضا عینی فر، مترجم). تهران: دانشگاه تهران. (نشر اثر اصلی ۱۹۸۷).
۱۲. لینچ، کوین (۱۳۹۰). *تئوری شکل شهر*. (سیدحسین بحرینی، مترجم). تهران: دانشگاه تهران. (نشر اثر اصلی ۱۹۸۱).
۱۳. نصر، طاهره، ماجدی، حمید (۱۳۹۲). *نگاهی به مقوله هویت در شهرسازی*. معماری و شهرسازی آرمان شهر، ۱۱(۱)، ۲۶۹-۲۷۷.
۱۴. نوربرگ شولتز، کریستیان (۱۳۸۲). *گزینه‌های از معماری: معنا و مکان*. (ویدا نوروز برازجانی، مترجم). تهران: نشر جان جهان. (نشر اصلی ۱۹۸۸).
15. Correa,C. (1983). *Architecture and Identity*. Singapore:Concept Media Pte Ltd.
16. Habib,F & Nahibi,S & Majedi,H. (2013). *Japanese Garden as a Physical Symbol of Japanese Culture.Iran,Tehran: International Journal of Architecture and Urban Development*.
17. Kimura,K. (1994). *Vernacular Technologies Applied to Modern Architecture*. Japan,Tokyo: Waseda University Press.
18. Nguyen,A & Tran,Q & Tran,D. (2011). *An Investigation on Climate Responsive Design Strategies of Vernacular Housing in Vietnam*: Civil Engineering University Press.
19. Yaldiz,E & Aydin,D & Siramkaya.S. (2013). *Loss Of City Identities In The Process Of Change: The City Of Konya-Turkey*. Turkey:Konya University Press.

نحوه ارجاع به این مقاله:

فولادی، وحدانه. پیشدار، مهسا. (۱۳۹۹). تحلیل هویتی معماری معاصر ژاپن، شهرسازی ایران، ۳(۴)، ۸۳-۱۰۰.

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to the Iranian Urbanism Journal. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

URL: <https://www.shahrsaziiran.com/1399-3-4-article7/>